

“Kultūras mantojuma un novadpētniecības nozīme kopienu veidošanā digitālajā laikmetā”

Digitālā mantojuma diena

2022. GADA 3. OKTOBRIS • KULTŪRAS CENTRS “SIGULDAS DEVONS”

MĒRĶAUDITORIJA: BIBLIOTEKĀRI, NOVADPĒTNIĒKI, MUZEJU UN ARHĪVU SPECIĀLISTI

Novadpētniecības konferences mērķis – uzsvērt lokālā kultūras mantojuma pieejamību digitālā vidē, tā nozīmību un lomu mūsdienu sabiedrībā; stiprināt bibliotēku novadpētniecības darbu Latvijas reģionu bibliotēkās, piedāvājot digitālā mantojuma atbalsta instrumentus lokālās kultūrvides sekmīgai apzināšanai, izpētei un popularizēšanai; veicināt atmiņas institūciju savstarpējo tīklošanos un iedvesmot bibliotēkas iesaistīties programmas “Latviešu grāmatai 500” aktivitātēs, izgaismojot katras bibliotēkas un tās krājuma īpašo un unikālo nozīmi pasākumu cikla norisēs.

Digitālās mantojuma dienas mērķis – veicināt izpratni par zināšanu pārnesi un jaunu prasmju nozīmi digitālajā laikmetā, par ieguvumiem, apvienojot atmiņas institūciju un citu kolekciju veidotāju kultūras mantojuma materiālus digitālajā telpā vienuviet, kā arī parādīt sadarbības rezultātā tapušas kultūras mantojuma digitālās kolekcijas novadpētniecībai.

Gan konferences dalībnieki, gan Siguldas iedzīvotāji ir aicināti klātienē izzināt sadarbību rezultātā tapušas digitālas kolekcijas, savukārt Siguldas pilsētas vidusskolas un Siguldas valsts ģimnāzijas vecāko klašu skolēni tiksies ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālo kolekciju veidotājiem.

9.00-10.00	Reģistrēšanās, rīta kafija	
Moderators: Mārcis Kalniņš , Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde		
10.00-10.15	Konferences atklāšana	
10.15-10.45	Ievadlekcija: Kultūras mantojums un kopiena digitālajā laikmetā	Anda Laķe , Latvijas Kultūras akadēmijas prorektore zinātniskajā darbā, Kultūras un mākslu institūta vadītāja
1.SESIJA	SADARBĪBAS ASPEKTS: NACIONĀLAIS LĪMENIS	
10.45-11.00	Latviešu vēsturisko zemju likums un latviskās identitātes dimensijas	Uldis Zariņš , KM valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos
11.00-11.15	Digitāla bibliotēka (digitalabiblioteka.lv) kā nacionālo kultūras mantojuma iestāžu sadarbības rezultāts	Karīna Bandere , Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālās attīstības departamenta (DAD) direktore
11.15-11.30	Sadarbība Industriālā mantojuma digitālās kolekcijas veidošanā	Eva Ausēja , DAD digitālo pakalpojumu bibliotekāre

2.SESIJA	SADARBĪBAS ASPEKTS: REĢIONĀLAIS LĪMENIS	
11.30-12.00	Digitāli. Lasītāja acīm.	Ilze Grīnfelde, Vidzemes Augstskolas lektore Oskars Java, Vidzemes Augstskolas zinātnisko projektu vadītājs
12.00-12.15	Interaktīvā vietne "Kuldīgas ebreju vēsture digitālajā vidē"	Itija Vespere, Kuldīgas Galvenās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste
12.15-12.30	Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba rokasgrāmata: sadarbības nozīme kopienas mantojuma saglabāšanā	Marlēna Krasovska, Digitālās attīstības departamenta repozitorija redaktore
12.30-13.30	Pusdienu pārtraukums	
3.SESIJA	"LATVIEŠU GRĀMATAI 500" UN BIBLIOTĒKAS	
13.30 – 13.50	Pirmās grāmatas latviešu valodā 500. gadadienas atzīmēšana	Dr. hist. Mārtiņš Mintauris, LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadošais pētnieks
13.50 -14.20	Dažas bibliotēku vēstures avotpētniecības problēmas	Dr. phil. Jana Dreimane, LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadošā pētniece
14.20- 14.45	Bibliotēku portāla sadaļas "Latviešu grāmatai 500" prezentācija	Anna Iltnerē, Bibliotēku portāla redaktore
14.45 – 15.00	Noslēguma vārdi	
15.00	Pēcpusdienas kafija	

DIGITĀLĀ MANTOJUMA DIENAS NORISES

Digitālo kolekciju stacijas:

INDUSTRIĀLAIS MANTOJUMS (LNB) • INDUSTRIA.LNDB.LV

Digitālajā kolekcijā par rūpniecības vēsturi Latvijā apkopota informācija par vairāk nekā 100 Latvijā ražojošiem uzņēmumiem un pieejamas vairāk nekā 50 000 Latvijas Nacionālā arhīva glabāto dokumentu lappuses, gandrīz 1 000 fotogrāfijas no reģionu bibliotēkām, 76 lielformāta rasējumi, 400 kino hronikas u.c. Digitālā kolekcija ir Latvijas atmiņas iestāžu ciešas sadarbības rezultāts. Kolekcija izveidota ERAF projekta "Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2.kārta)" ietvaros.

DIGITĀLĀ BIBLIOTĒKA (LNB) • [DIGITALABIBLIOTEKA.LV](https://digitalabiblioteka.lv)

Digitālā bibliotēka ir Latvijas digitālā kultūras mantojuma vienotais meklēšanas pakalpojums ikdienas atklājumiem, mācībām, izziņai un pētniecībai, kas šobrīd piedāvā vairāk nekā 760 000 laikrakstu un žurnālu numurus, 23 000 grāmatas, vairāk nekā 100 000 attēlu, 3 700 vēsturiskās kartes, 13 600 skaņas un video ierakstus un citu kultūras mantojuma saturu no vairāk nekā 130 partneru institūcijām, kā arī privātām kolekcijām. Digitālā bibliotēka tiek pilnveidota, un tās saturs ievērojami ir papildināts ERAF projekta "Kultūras mantojuma satura digitalizācija (2.kārta)" ietvaros.

NACIONĀLĀ ENCIKLOPĒDIJA (LNB) • [ENCIKLOPEDIJA.LV](https://enciklopedija.lv)

Nacionālā enciklopēdija ir lietpratēju (zinātnieku, dažādu jomu speciālistu) veidots zināšanu resurss. Enciklopēdija jebkuram interesentam sniedz iespēju ar mūsdienīgām tehnoloģijām viegli, ērti un ātri iegūt augstvērtīgu un uzticamu saturu. Šobrīd vietnē enciklopedija.lv pieejami vairāk nekā 3 300 šķirķļi un vairāk nekā 10 500 ilustrāciju, taču atrodamo faktu un to skaidrojumu skaits ir vairākkārt lielāks.

LATVIJAS KULTŪRAS KANONS (LNB) • [KULTURASKANONS.LV](https://kulturaskanons.lv)

Latvijas kultūras kanona digitālā kolekcija izveidota 2008. gadā, un 2021. gadā vērtību sarakstā esošās septiņas nozares papildināja jauna – Ainavu – sadaļa. Digitālā kolekcija nodrošina plašu informāciju par Latvijas kultūras kanona sarakstā iekļautajām vērtībām dažādu Latvijas institūciju krātuvēs. Mājas lapa ir adaptēta angļu, vācu valodās, drīzumā tiks publicēta arī krievu valodā. Tīmekļa vietnes uzturēšanu finansiāli atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija.

RAINIS UN ASPAZIJA (LNB) • [RUNA.LNB.LV](https://runa.lnb.lv)

Kolekcija "Rainis un Aspazija" (RunA) piedāvā atklāt un eksponēt atmiņas institūciju un privātās kolekcijās uzkrātu bagātību savstarpēji saistītas informācijas veidā. Kolekcijā iekļautie teksti ir īpaši anotēti, ļaujot identificēt un saistīt tajos pieminētās personas, institūcijas, darbus, vietas un notikumus gan kolekcijas iekšienē, gan ārējos tīmekļa resursos. Digitālie materiāli iekļauti no Latvijas Nacionālā arhīva, Latvijas Nacionālās bibliotēkas, Memoriālo muzeju apvienības, Rakstniecības un mūzikas muzeja, kā arī LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta krājuma.

VALMIERAS DIGITĀLĀ BIBLIOTĒKA (VALMIERAS INTEGRĒTĀ BIBLIOTĒKA) • [BIBLIOTEKA.VALMIERA.LV/EN/NOVADPETNIECIBA](https://biblioteka.valmiera.lv/en/NOVADPETNIECIBA)

Valmieras integrētās bibliotēkas novadpētniecības tīmekļvietne apkopo Valmieras novadam nozīmīgas kolekcijas. Tā satur 12 galvenās sadaļas, kas aptver plašu tēmu loku, piemēram: dzimtu pētniecība, valoda, folkloras, etnogrāfija, Brāļu draudze novadā, Valmieras muzeja raksti u.c. nepublicētie materiāli un rokraksti. Vietnē pieejami digitāli teksta dokumenti, video, audio materiāli, fotoliecības par personībām, objektiem un notikumiem, kam saistība ar Valmieras novada teritoriju plašā laika diapazonā. Vietne izveidota 2018. gadā un ir nepārtrauktā attīstībā. Resurss top, sadarbojoties Valmieras integrētajai bibliotēkai, filiālbibliotēkām, Valmieras muzejam, novadpētniecības entuziastiem un privātpersonām.

KNUTS SKUJENIEKS (SALASPILS NOVADA BIBLIOTĒKA) • KNUTSSKUJENIEKS.LV

Multimediālās vietnes mērķis ir dzejnieka literārā mantojuma un dzīves telpas saglabāšana un pieejamība ikvienam interesentam virtuālajā vidē. Tā veidota kā dzejnieka vadīta ekskursija laikā un telpā, kurā pats autors lasa dzeju, stāsta par radošo procesu, komentē lietas un priekšmetus. Vietnes unikalitāte ir tās autentiskums un personiskā pieeja, jo tā veidota sadarbībā ar Knutu Skujenieku un viņa ģimeni.

BALVU REĢIONA KULTŪRAS VĒSTURES DATUBĀZE (BALVU CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA) •
BALVURCB.LV/KB/

Balvu Centrālās bibliotēkas veidotās datubāzes 56 sadaļās apkopota plaša informācija par lokālo kultūrvidi, kolektīviem, pasākumiem, kultūras iestādēm un vairāk kā 600 personībām, kurām ir atzīstami sasniegumi valsts, reģiona vai kopienas līmenī, kā arī par nozīmīgiem nemateriālā kultūras mantojuma prasmju nesējiem un kopējiem. Datubāzē ir arī vairāk nekā 60 video ieraksti, 23 tautastērpu stāsti, npublicēti novadpētniecības materiāli, pieejams arī reģiona laikraksta "Vaduguns" arhīvs. Datubāze ir nozīmīgs resurss vietējās kopienas kultūrvēstures saglabāšanā un novada atpazīstamības veicināšanā.

Konferenci organizē:

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Attīstības departaments

E-pasts: katrina.kukaine@lnb.lv; evija.vjaterere@lnb.lv

Digitālā mantojuma dienu organizē:

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Digitālās attīstības departaments

E-pasts: karina.bandere@lnb.lv

Kultūras ministrija

